

Jessica Spira in Natalia Bushuyeva: **Kdo se boji velikega volka?**

Steve Small: **Raca, ki ni marala vode.**

Anja Štefan: **Medved in klobuk.**

Tri slikanice, zelo različne, vse tri primerne za otroke v predbralnem obdobju. Na kratko sem jih predstavila v Facebooku, tu pa svoje zapise primerjam z vsebinskimi gesli in poskušam dodati še kaj. 😊

Spodbude za branje:

Za vse slikanice velja, da beremo besedilo tako, da hkrati opazujemo ilustracijo. Slikanica namreč z dvema sporazumevalnima kodoma izraža zgodbo in nudi estetski užitek.

Seveda lahko najprej otrokom povemo ali preberemo besedilo, ilustracije pa jim pokažemo šele ob drugem branju. (Želimo namreč, da bi pozorno poslušali besedilo in gradili svoje lastne predstave.) Prav tako lahko najprej otroke spodbujamo, da opazujejo ilustracije in ob tem ugibajo, kaj se dogaja, gradijo svojo zgodbo. (Tudi v tem primeru spodbujamo njihovo domišljijo.) Toda jaz otrokom najraje ponudim slikanico kot celoto; želim namreč, da jo doživijo pristno. Med dejavnostmi ob branju pa seveda uporabim marsikaj.

Po branju ob ilustracijah naredim najprej malo odmora, počakam ... Šele ko se mali poslušalci zganejo, jih povprašam, če bi želeli kaj povedati. Prisluhnem njihovim prvim odzivom, skušam ugotoviti, kaj se jih je najbolj dotaknilo, potem šele jih z vprašanji vodim, da poglobimo občutenje in razumevanje. Po potrebi razložimo manj znane besede, na kratko obnovimo dogajanje, opozorim jih na drobce v besedilu in podrobnosti na ilustracijah. Pozorno poslušam njihove odgovore in pripombe ter na njih gradim nadaljnji pogovor. Prisluhnem tudi komentarjem otrok, ki se (na videz) ne dotikajo zgodbe: vedno me zanima, kaj oni doživljajo in kako razumejo (Na ta način tudi jaz več pridobim tako o besedilu kot o otrocih. Med mladimi bralci in odraslim mentorjem branja se vedno dogaja »medgeneracijsko branje« in medsebojno spoznavanje!) Vedno mi je v strokovni in osebni izziv spremljati odziv različnih poslušalcev oz. bralcev na isto – v tem primeru – slikanico! **Vsak se odziva po svoje glede na starost, na svoje življenjske in bralne izkušnje.**

Med dejavnosti po branju lahko vključimo marsikaj, odvisno pač od zgodbe in starosti otrok: pripovedovanje, mim, preprosto uprizoritev, ilustriranje in druge oblike likovnega izražanja idr. **Upoštevam starost poslušalcev oz. bralcev, njihove želje, spretnosti in zanimanja.**

Včasih ne izvajam nobenih dejavnosti po branju, odvisno od slikanice, pa tudi od odziva poslušalcev oz. bralcev. Izberem slikanico, kakovostno in ... pač takšno, da jih »očara in začara«, jim nudi močno estetsko doživetje ... in to je dovolj. Z ničimer ga ne poglobljamo. Otroci ne smejo dobiti občutka, da je vsako slikanico treba »nadgraditi« z neko dejavnostjo. (Odrasli beremo leposlovje zgolj za užitek, morda za sproščanje, razvedrilo idr.)

Nekaj drugega pa je, če želim s slikanico otrokom predstaviti neko temo, se pogovarjati o obravnavanem problemu ... jih nečesa »naučiti« oz. na drug način prispevati k njihovem razvoju (vzgoji). Tedaj pač izberem ustrezno slikanico in besedilo že berem drugače, pač tako, da komaj čakajo, da se bomo pogovarjali. 😊

Jessica Spira in Natalia Bushuyeva: **Kdo se boji velikega volka?** Prevedla Maja Jug Hartman. Ljubljana: Založba Hart, 2022, 28 str.

| 1. stopnja - B

| Strah | Števila | Štetje | domišljija | problemi najmlajših | spanje | volkovi | živali v domišljiji | velike tiskane črke

V prisrčni slikanici za (naj)mlajše otroke so kar tri na en mah: otrok ob njej premaga strah, nauči se šteti do sedem (7) in nazadnje zaspi. 😊 Za družinsko branje in za vrtce. 😊

Otrok ne more zaspati, ker ga je strah ... volka (!?) Ampak če bi otrok volka videl na drugačen način, npr. s klobukom z eno zeleno piko 🎩, s smešnimi očali za obe očesi 🕶️, s tremi cvetovi v šapah 🌸 🌸 🌸 ... bi se pa zabaval in bi mu nazadnje pritisnil sedem poljubčkov.

Je otroka res strah volka? Da, morda ima res kakšne zadrege, morda pa le zavlačuje spanje in si želi ostati še malo buden z mamo ali očkom.

Če želim otroka pomiriti, bom besedilo brala bolj monotono, otroka bom objemala in mu na koncu dala sedem poljubčkov. Če pa mu slikanico berem čez dan, jo berem tako, da se otrok zabava, skupaj se smejeva volku in utrjujeva prepričanje, da se ponoči otrok nima kaj bati. Vključujem njegovo aktivno iskanje smešnih podrobnosti na volku. Mimogrede se naučiva šteti do sedem. Pozorno opazujem otroka, ker je veliko možnosti, da bo ob branju izrazil svoje stiske pred spanjem.

Tu je še nekaj prostora, da zapišete svoje predloge in izkušnje z branjem te ali podobne slikanice, ki jih imate kot mama ali očka, kot vzgojitelj/ica v vrtcu, knjižničar/ka idr. 😊

Steve Small: **Raca, ki ni marala vode.**
Prevedla Mateja Sužnik in Miha Sužnik.
(Založba Zala, 2022), 32 str.
| 1. stopnja - B
| Race | Žabe | Prijateljstvo | Voda |
iskanje | osamljenost | živali v domišljiji

Imenitna slikanica za otroke v predšolskem in zgodnjem bralnem obdobju! Izčističeno besedilo in razkošna ilustracija! Za prisrčno branje v dežju in suhem vremenu.

Raca ni marala vode, tako tudi ne dežja ... niti najmanjšega dežja. Toda, ko se je spoprijateljila z žabo, ki pa je imela vodo zelo rada, je šla raca skozi dež - najhujše neurje! – da jo je spet srečala. Potem šele je našla čas za krpanje luknje v strehi. Ni lepšega, kot biti s prijateljico (na suhem in toplem) in druga drugi brati zgodbe. 😊

Ej, sta prijateljici na koncu zgodbe res obe na suhem in toplem? Preverimo na ilustraciji: ne, raca je res na suhem, medtem ko je žaba v vodi. Je sploh mogoče, da raca ne mara vode? Je možno prijateljstvo med tako različnima bitjema?

Slikanica nudi vrsto iztočnic za pogovor o različnosti in drugačnosti, o sprejemanju sebe in drugih, o pravem prijateljstvu, ki premosti vse različnosti in drugačnosti. (Ups, tega vsebinskega gesla sploh ni! Toda moji poslušalci oz. bralci so to najprej omenili!)

Pogovarjamo se o pomenu prijateljstva in o osamljenosti. Prijateljstvo je pomembno, toda: si vsi želimo veselih in zgovornih prijateljev? ... In to ves čas? Se lahko zgodi, da smo prijatelji skupaj in ne govorimo kar naprej?

O slikanici se pogovarjamo, dokler otrok oz. otroci želijo. Pozorno prisluhnemo: lahko da bomo zvedeli za kakšno stisko otroka, ki je osamljen in si želi prijateljev.

Ko se pogovorimo o »vsem«, predlagam, da še enkrat pregledamo ilustracije. So tudi vam tako všeč kot meni? 😊

Na domači strani Bralne značke najdete priporočilni seznam knjig temo »različnosti, drugačnosti«: <https://www.bralnaznacka.si/assets/Uploads/Drugacnosti2021.pdf>

Anja Štefan: **Medved in klobuk**. Ilustr. Ana Zavadlav. (Mladinska knjiga, 2021), 32 str.
| 1. stopnja - B
| Medvedi | Klobuki | Prijateljstvo | Pomoč
| gozdne živali | skupnostna skrb | sodelovanje | tek | veter | živali v domišljiji

Dovršeno besedilo + dinamična ilustracija = čudovita slikanica, primerna otrokom v predšolskem obdobju, v 1. triletju OŠ ... za družinsko branje, za pripovedovanje ... 😊

Medved je dobil rdeč klobuk 🎩 in je zato zelo vesel, toda zapiha veter in mu ga odnese. Medvedu, ki teče za svojim klobukom, se pridružijo volk, lisica, zajec in miška, toda klobuk se ujame šele v hrast. 😊

Gre za linearno pripoved: v akcijo se druga za drugo vključujejo različne živali. Prijatelji si pomagamo med seboj! Vsi za enega, eden za vse itd. (Ej, če bi otroci radi dodali še kakšno žival, nič hudega. Predvsem to velja v primeru, da pravljico spontano uprizorimo. 😊)

K pogovoru pa pravljica spodbuja predvsem od tam, ko hrast ujame klobuk: je res treba toliko hiteti, je možno narediti tudi kaj pri miru in v miru? Ves čas v akciji ali lahko kaj prepustimo naključju ali malo počakamo, da se morda kaj razreši samo po sebi?

Bi želeli še kakšno pravljico, kjer je medved glavna oseba? Veliko jih poznamo, naštevamo!

Nekaj jih bomo našli tudi v Priporočilnici Bralne značke:

<https://www.bralnaznacka.si/sl/priporocene-knjige/?niz=medved&type=41&search=I%C5%A1%C4%8Di>

mag. Tilka Jamnik